

Het Sliedrechts Dialect (450)

Vrijwilligerswaark

Om de veertien daeg komp Gijs van der Wiel op de raodio 'n verhaoltjie vertelle in 't platte Slierechs. D'r zijn in ons durp nog mor waainig mense meer die 't Slierechs zôô goed kenne praote as Gijs. Daerom magge me van geluk spreke dà Gijs as vrijwilliger vanuit de diejelektgroep van d'n Oudhaaidkundige Verêêniging z'n medewaarking aan 't pergrammao "Ouver en Wijzer" van Maarweraodio en TV verlêênt.

Ok dà doet ie weer op vrijwillige baosis. Zôôdoende is tie dus aailijk al een dubbelde vrijwilliger, mor dat had ie glôô! 'k nied êêns in de gaote toe die mijn vroeg is 'n keertie voor hum in te vaalle en wad over 't vrijwilligerswaark in 't aalgemêên te vertelle.

Weungemêênschappe

Vrijwilligerswaark is al zô oud as de menshaaid zelf. Niks nieuws dus. Allêên, vandaeg d'n dag krij 't veul meer aandacht as vroeger. Ik zel jullie is perbeere uit te legge waerdeur dà kompt.

Van oorsprong zijn mense sosjeaole wezes. Ze houwe rekening med 'n aander, helpe mekaor, ze draoge verantwoordelijkhaaid voor mekaor en lere mekaor bepaolde vaerdigheeje. Zôôdoende onstinge d'r weungemêênschappe die hêêmel zelfstandig konne funksjeneere. 't Gezin, de femielie, d'n hêêle buurt of durpsgemêênschap was op mekaor ingesteld en as t'r is iets of iemand moeielijkheeje of naorighaaid had, van ziekte, ouwerdom of gebrek, dan wier d'r zonder dat 'r om gevroge wier, van aalle kante hulp gebôôje.

Zukke bezigheeje wazze zôô vanzelfsprekend, dà me 't êêuwe lang 'n plicht genoemd hebbe in plek van vrijwilligerswaark. Hêêl n'rmaol was 't.

We kenne ommers aamel begrippe as naesteliefde, vriendedienst en bureplicht. Niks vrijwilligerswaark toen. Je dee 't gewoon! Je hielp waer nôôdig en wà je kon. Je doch 'r hêêmel nie bij nae of 't thuis wel of nie goed uitkwam. Je had 't ommers toch aaltijd druk en je mos veuls te lang en zwaer waarke.

Schathemeltjierijk

De mense wazze aamel eve aarm of rijk, 't is mor net hoe ovvie 't bekijkt. Geld hadde ze amper, mor innerlijk wazze ze schathemeltjierijk en van waainig afhankelijk.

De buurte groeie uit tot gehuchies, 't worde durpe, en d'r ontstaon steeje.

In de steeje groeit 'n aander leefklimaot dan op 't platteland. Zôôdoende komme d'r verschille in de maotschappij.

Deur de êêuwe heene ontstaon d'r onêênighaaidjies, ruzies, twiste, tot an oorlog toe. Enkeld en allêên omdà sommige mense d'r aaige ten koste van aandere wille verrijke. Die "hebbers" worde baoze, dan krijg ie baos- bovebaos, wat teslotte heersers worde genoemd.

Seldaote zijn dan zôê 'n bietjie de eerste vrijwilligers. Ze komme uit d'r aage vraege om te magge helpe. Wat jie helpe noemt! Vechte, oorlogvoeren, dat hêt toch niks mè helpe te maake en daarnaest krijge ze d'r ok nog is voor betaold.

Soldij hiet dat.

De maatschappij is veraanderd.

Mense wille allêên nog mor wà doen as ze d'r voor belôônd worde. Niks voor niks.

Ieder voor z'n aage en God voor ons aallemael, dat is de mentelietaait vandaeg d'n dag.

Sosiejaole dienstverlêêning

Deurdat 't verschil tusse rijk en aarm zô grôôt is geworde en de maatschappij voor nermaole mense veuls te omvangrijk en ingewikkeld wier, hebbe me die baosisbegrippe as naesteliefde, burehulp en vriendedienst uit 't ôôg verlore en noeme me tegeswoordig zukke dinger al gaauw sosiejaole dienstverlêêning.

O, wee, azzie d'r voor in aanmaarking wil komme of t'r op aangeweze raakt. Je mot dan 'n hêêle pepierwinkel deurworstele. Aanderande aanvraegfurmeliere laete invulle en kompleet met de bille blôôt.

Gelukkig zijn d'r inmiddels ok vrijwilligers die dat weer voor die mensies komme doen. 't Is werempel nou al zôê wijd gekomme dà vrijwilligers een vergoeding van 41 gulde schôôn in de week magge krijge tot aan f 1435 per jaer toe en dan nog wel belastingvrij ok! Voor 't gebruik van z'n oto mag tie 60 cente de kielemeter belastingvrij ontvange. Voorwaerde is wel dat de belôôning betaold wordt deur 'n niet-kommersjeele instelling of 'n pebliekrechtelijk lichaom.

Nou zelle jullie meschie wel wille wete waffere zaoke dà zôôal zijn. Laen me 't voor 't gemak mor houwe bij 'n sportverêêniging en êên of aandere stichtingsvurm.

Goeje ouwe tijd

Vrijwilligerswaark is nie meer uit onze saomeleving weg te denke. Mor as aalle vrijwilligers, die hêêmel niks as kommentaor en kretiek krijge, maarge zegge:

"Bekijk 't mor", dan hen we 'n grôôt perbleem.

Neeje, gee mijn dan toch dien goeje ouwe tijd mor liever!

Reacties:

- K. Lissenburg - van Genderen. Weresteijn 72. Tel.0184 – 415368.
- Emailadres: baskorrielissenburg@yahoo.com